

Samenvatting Woo-verzoek inzake wolven op de Leusderheide

1. Ingediend Woo-verzoek (20 januari 2025)

Werkgroep Wolf Leusden heeft op 20 januari 2025 een Woo-verzoek ingediend bij het Ministerie van Defensie met betrekking tot de aanwezigheid en omgang met wolven op het militair oefenterrein Leusderheide. Dit terrein is een kerngebied voor een roedel wolven die in het voorjaar van 2024 welpen heeft gekregen.

Het verzoek richt zich op:

- Documentatie over de aanwezigheid van wolven op de Leusderheide en omliggende oefenterreinen (rapporten, meldingen, monitoring).
- Beleidsmaatregelen en richtlijnen van Defensie over de bescherming van wolven, zoals verplicht onder de Habitatrichtlijn 2000 en de Conventie van Bern.
- Details over militaire oefeningen, specifiek gericht op mogelijke verstoring door activiteiten zoals helikoptervluchten en bivakoefeningen.
- Vergunningen of toestemmingen voor oefeningen in 2024-2025 in relatie tot de aanwezige wolven.
- Interne correspondentie over de omgang met wolven en communicatie met andere instanties zoals het Rijksvastgoedbedrijf en provinciale overheden.

Achtergrond: In de zomer van 2024 vonden bivakoefeningen plaats in het leefgebied van de roedel, wat voor verstoring heeft gezorgd. Werkgroep Wolf Leusden vraagt opheldering of hiervoor een uitzonderlijke toestemming is verleend en of Defensie voldoet aan haar wettelijke verplichtingen.

2. Reactie van Defensie (5 maart 2025)

In reactie op het Woo-verzoek stelt Defensie dat:

- Er geen aanvullende beleidsdocumenten zijn over de wolf op de Leusderheide.
- Er in de periode 2021-2023 meerdere Woo-verzoeken over wolven op defensie terreinen zijn geweest en verwijst naar eerder gepubliceerde besluiten.
- Het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) geen documenten heeft gevonden en dat er geen vergunningen of toestemmingen zijn aangevraagd voor militaire oefeningen op de Leusderheide in 2024-2025.

- De beleidsdirectie Vastgoed en Duurzaamheid (DMLVD) geen relevante documenten heeft.
- Het beheer van defensieterreinen onder het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) valt en dat het verzoek kan worden doorgestuurd naar het RVB.

Kritiek op deze reactie:

- Defensie voert zelf militaire activiteiten uit op deze terreinen en is dus direct verantwoordelijk voor mogelijke verstoring van de wolven.
- Het is onaannemelijk dat er geen interne correspondentie, instructies of meldingen bestaan over de aanwezigheid van een wolvenroedel op een actief oefenterrein.
- Er wordt geen verklaring gegeven voor de bivakoefeningen in de zomer van 2024, die in het leefgebied van de wolven plaatsvonden.

3. Reactie van Werkgroep Wolf Leusden (7 maart 2025)

In een formele reactie heeft Werkgroep Wolf Leusden Defensie gewezen op haar wettelijke verplichting om een volledige en zorgvuldige zoekslag te verrichten. De reactie stelt kritische vragen over:

1. De gehanteerde zoekcriteria: Is er gezocht op bredere termen zoals "faunabeheer" en "militaire verstoring", of alleen op "wolf"?
2. Het ontbreken van interne correspondentie: Beleidsdocumenten zijn niet de enige informatiebronnen; ook meldingen, e-mails en operationele instructies vallen onder de Woo.
3. De rol van Defensie zelf: Het RVB mag dan beheerder zijn van de terreinen, Defensie is verantwoordelijk voor de militaire activiteiten en moet hier dus beleid op hebben.
4. De bivakoefeningen van 2024: Er moet duidelijkheid komen over of er uitzonderlijke toestemming is verleend om in een bekend wolvenleefgebied militaire oefeningen te houden.

Indien Defensie volhardt in haar standpunt dat er geen relevante documenten bestaan en geen verdere zoekslag uitvoert, zal Werkgroep Wolf Leusden bezwaar maken en een klacht indienen bij de Woo-commissie wegens onvolledige en onzorgvuldige afhandeling van het verzoek.

Conclusie

Het Woo-verzoek van Werkgroep Wolf Leusden stelt kritische vragen over de omgang van Defensie met beschermde diersoorten op militaire oefenterreinen.

De reactie van Defensie is onvoldoende onderbouwd en ontwijkt verantwoordelijkheid.

De komende zes weken wachten we op een formele reactie. Indien deze wederom onvoldoende is, worden verdere juridische stappen overwogen.